

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пом.
Конте пост. шкід. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРІЮ:
Місячно 8-00 зол.
Чвертьрічно 18-00
Піврічно 30-00
Річно 60-00

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці і Латв.
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол.
Швейцарії 5 шв. фр., Чехослова-
ччині 30 ч. к., Румунії 180 лей, Бе-
гарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.—
Збірка адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-28.

В СПРАВІ ОГолошенЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Прийняття з нагоди свята в Стемфорді.

(Від нашого кореспондента.)

Недалеко української католицької школи в Стемфорді, на горбку Строрберрі Гіл, стоїть чеплика міська висока школа. У ній є простора обідня галя надоліни, а ще більша концертна галя нагорі. Отсю то обідню галя вдалося гол. упорядчкови о. Володимирові Лотовичеві, дістати від міської шкільної ради на святочний обід для гостей, що прийдуть на посвячення школи, а концертну галя на святочну академію.

Треба признати, що бурмістр міста Стемфорду йшов на руку гол. упорядчкови у всім. Число гостей було таке велике, що не можна було всіх прийняти. Правильних місць було лише 600, але завдяки маніпуляції упорядчика обіду, тр. Гаррі Евусяка з Джерзі Сіті, приставлено столи і в той спосіб добуто місць аж для 767 осіб. Обідня галя була виповнена, як ніколи.

З причини припізнення кінця богослуження, припізнилися також обід, що почався в год. 2. попол. замість 1.30. Загуділо, як в улію, але холи на салью ввійшли Владики: Ексцеленція Константин Богачевський, Ексц. Василь Такач і Ексц. Василь Володимир Ладика, всі гості встали і оплесками прийняли достойників.

Зібрані гості поводитися зі збереженням всяких правил етики, цеж був квіт нашої еміграції зі своїм духовенством. Для історії слід записати імена присутніх свещеників. Були це: Всц. о. Петро Помятинський, бувш. адміністратор українсько-католицької — тоді ще спільної всім „греко-католикам“ дієцезії, теперішній дієцезіальний радник. Впр. оо.: Філемон Тарнавський, Антін Лотович, Павло Процько, Іван Ортинський, Іван Кутський, Лев Чапельський, гол. упорядчик свята. о. Волод. Лотович, його до-радник о. Йос. Чапаліський, і всі ті, що брали участь у богослуженні чи то при асистії, чи то помагачи при збірці на школу чи в інший спосіб, щоб свято випало величаво. Були це Всц. і Впр. оо.: Ол. Павляк, Ол. Пристай, Ол. Ротко, Евстахій Сидорак, Вас. Жолдак, Дмитро Добровір, д-р Микола Копачук, Мирон Данило-вич, Іван Захарко, Максим Кінаш, Роман Воли-жесь, Мих. Скроцький, Іван Шуховський, Роман Крупа, Василь Маньоский, Мих. Пролан, Мих. Олексів, Грим. Кульчицький-Шмайло, Волод. У-ланіцький, Мих. Кузів, Євген Бартиш, Мирон Залітач, Атанас Черепак, Степан Побуцький, Андрій Хлестун, Сильвестер Журавецький, ЧСВВ., Мих. Колотуцький, д-р Дмитро Гулін, д-р Онуфрій Ковальський, Ярослав Скроцький, Мих. Капець, о. Н. Дебур, д-р Степан Тиханський, Андрій Рудакевич, Вас. Тремба, д-р Василь Фе-лаш. З підкарпатської дієцезії разом з Преосв. Василем Такачем прибули: Впр. о. Михайло Я-лович, Впр. о. Василь Березь, Всц. оо.: Пенж Осип і Кандра Юрій. Був це загалом найбільший збір духовенства з нагоди якогонебудь народ-ного свята.

Обід почали владика молитвою.

Ледви мави гості час дещо перекусити, а Впр. о. Володимир Лотович, як головний упорядчик, привітав зібраних іменем господаря цілого свята, отже Кир Константина і після кількох жартівливих заміток запропонував зібраним на провідника і провідника тоасти (toastmaster) Впр. о. д-ра Миколу Копачука з Ембрідж, Па. Цей не довго на себе ждати, з відразу приступив до привіту всіх зібраних, починаючи від владик, переходячи до пред-ставників допомогоних організацій, отже „Про-відників“ а „Українського Народного Союзу“, які засіли при почеснім столі разом з іншими почесними гостями, а далі членів хорів і громад і по черзі викликав до слова назначе-них промовців.

Кожна промова була духовною насолодою, але жаль, що через велике число гостей не мож-на було докладно чути всього сказаного. Тому ті промови будуть видруковані в пізністі окре-мо. Після кожної промови „toastmaster“ жар-тами апелював до зібраних, щоб звести мож-

ливу тишу, але це лише в частині йому вдало-лося.

Низку промов розпочав Всц. о. Петро По-мятинський, парох з Нью Йорку. Він історично ви-водив, як католицька церква опікувалася шко-лами від самого початку існування і як укра-їнська церква перенала цю роллю на себе. О. Ан-тін Лотович, як голова „Провідників“, висловив побажання, щоб школа, яку тепер закладаємо, стала нашою академією і що в цій справі „Про-відників“ дасть сю поміч, на яку його статі. Дмитро Капітула, з Мк Аду, Пенсильванія, як один з найстаріших громадян-імігрантів амери-канської України, пригадав на важкі початки української іміграції, на труднощі наші при за-снові культурних інституцій і висловив свою радість, що ще за свого життя він міг власними очима оглядати першу вищу українську школу в Америці. Микола Мурашко, як голова Укра-їнського Народного Союзу, пригадав, що ця організація від самого початку дбає про куль-турні установи серед українського громадян-ства в Америці, пригадав, що 18-та головна

Конвенція УНС. в Дітройт асигнувала на першу вищу українську школу 500 дол. і обіцяв, що УНС. і на далі буде підтримувати змагання Преосв. Владики в культурній національній праці. Гаррі Евусяк з Джерзі Сіті, Н. Дж., при-тав старшу іміграцію від імені тут родженої української молоді і дякував владикі за здан-ня Української Католицької Вищої Школи для ажитку молоді. Д-р Льонгін Цегельський перекинув сміливістю всі свої промови, бо за-явив отверто, що українська держава впала не лише через наших ворогів, але також тому, що ми в минулому вчили нарід бунту проти свого добра і вищиплювали ненависть. Тепер треба за-вернути з дороги, поставити гасло: „Без Бога ні до порога“ і вчити любови України на хри-стіянських засадах. Тих засад треба вчити з нової високої української школи, яку власне від-криваємо.

Промови протягнули обід поза третю го-дину і тому треба було добре спійнятися, щоб викінчити програму цілого свята. Тому владика встали до молитви, за ними всі інші гості і по молитві пішли безпосередньо до концертної галі в горішній частині будинку — Стемфорд після покріплення тіла наситити ще свого духа рідною піснею.

Д-р Семен Демидчук.

„Тризуб“ і чергова провокація москвофілів на Закарпатській Україні.

Успіх, з яким українські пластуни виступи-ли на Джемборі, що відбувся в Гелезі на Ма-дярищині в днях 2—5. серпня сильно доміс міс-цевим русофілам в товариства Духовнича разом зі субсидіюваним сторонніми не ческими чл-нинами „Карпаторусским Голосом“, що вихо-дить в Ужгороді.

По закінченню Джемборі намагалися вони всіма способами звести поразку на соціал-де-мократичною партією, член якої інспектор Юлія Ревая є головою Управи Пласту на Підкарпатті. З цією метою хопилися вони за давно випробова-не обвинувачення в іридентизмі, показуючи за доказ видану підчас Джемборі а поширвану на Закарпатській Україні листівку роботи Миро-слава Григорія, а брамою до пластового табору з тризубом із галузок над нею й написом: „Під-карпаття“. У зв'язку з тим дня 1. вересня ареш-тували Мирослава Григорія, що мав у собі листівку і Івана Романа, який фінансував її видан-ня. Характеристичне, що 2. вересня „Карпато-русский Голос“ помістив велику статтю та пові-домлення про арешт. Коли взяти на увагу час арешту і час виходу „К. Г.“ та місцеву техніку видання, то отже яким, що замітка про арешт та стаття були написані ще перед фактом арешту. Дня 7. вересня той-же часопис приніс статтю під наг. „Тризуб“, в якій брутально напинулася на соціал-демократів за їх прихильне ставище до українського населення та подав „наукову“ роз-відку на тему „тризуба“ та українського сеп-аратизму.

„Що означає цей тризуб“ — питає „К. Г.“ і дає відповідь — Ніщо інше як три руських зем-лі, піддану частину Росії, від Каспійського моря до південного Дністра, руські території Польщі і Підкарпатську Русь до високих Татрів. З цього „Тризуба“ українські політики хочуть створити Велику Україну, відібрати руські історичні землі від Росії, Польщі і Чехословаччини.

Свідство діявало, що листівку, зробив Ми-рослав Григорій на замовлення Управи закар-патських пластунів і фотографії брами табору закарпатських пластунів (пластуни Підкарпа-тської Русі) на Всеславянському Джемборі, що відбувся у Празі минулого року.

Майже вся Прага дивилася тоді на вхід до табору, над яким висів великий тризуб із галузок і з написом „Підкарпаття“ і нікому до голови не прихотили думка про „Іриденту“.

Встановилося бо вже так що знак тризуба серед українців набрав значіння не лише держав-

ного гербу, але значіння всеукраїнського, як знак духовного єднання, а серед українських пла-стунів прийнято його як знак пластового корпора-тивного характеру в комбінаті з лелією.

Про всеукраїнське національне значіння „тризуба“ може свідчити те, що його можна ви-чити на заголовних сторінках багатьох легальних українських видань в цілому світі. Кожний чес-кий громадянин може бачити „тризуб“ на чеських перекладах українських безетристичних творів українських письменників.

Зрештою, чому пропаганду серед населення Підкарпаття української думки, пропаганду української свідомості афішують москвофіли як іриденту, а пропаганду так званої „русськості“ як ознаку відданості Чеській Республіці? Але послідовність і совісне розв'язання справи? Де послухавмо пл. москвофілів. Українська іриде-нта, небезпечна відірвання... Розум не може казати про створення незалежного Підкарпаття як державного організму. Це ясно. Отже — прилу-чення. До кого? До Польщі, до Румунії, до Ма-дярищини чи може до СРСР?

Негативне відношення українців чеським підданцям до СРСР, до Польщі, до Румунії та до Мадярищини документально відоме.

Не далі як у січні, цього року, відповідалі особи української еміграції в ЧСР подали мемо-рандум між. пак. справ, в якому заявили, що всі українські партії відкидають будь які претенсії Мадярищини на Закарпатську Україну. А батько арештованого Мирослава Григорія помістив у „Воєреді“ в Ужгороді кілька статей проти ма-дарських зазіхань.

Взявши все це на увагу, бачимо, як перед нами стає у всіх своїй красі той безглудий ре-жім аграрно-республіканської партії, що розпорошало панувати нині на закарпатських зем-лях, поборюючи те, що має здоровий розум, ре-жим, що використовує для того всі способи, не гнушаючись найбруднішими та переворотни-ми методами роботи при допомозі поліції та місцевого мос-квофіліства.

Пластуни.

Хто відтягається від участі в розбудові освіт-них змагань, того поступок є рідний поступковій дезертира в часі бою. А таких між нами не сміє бути. Усі ставимо в ряди членів „Прогресу“

Міжнародна соціалістична конференція у Парижі.

Париж, у вересні 1933.

Що три роки соціалістичні партії цілого світа відбувають свої міжнародні конгреси, на яких обговорюють проблеми світової політики та справи політичної стратегії й тактики міжнародного соціалістичного руху. Після закінчення Соціалістичного Робітничого Інтернаціоналізму (який, до речі, безпідставно називають „другим Інтернаціоналом“) на конгресі в Гамбурзі 1923 року чергові конгреси Соціалістичного Інтернаціоналу відбувалися: 1925 р. в Марселі, 1928 р. в Брюсселі, 1931 р. в Відні. Новий конгрес Соц. Інтернаціоналу мав би відбутися 1934 р. Але сучасні події в середній Європі, — гітлеризм у Німеччині, поширення фашизму в різних країнах Західної Європи та зріст воєнних настроїв і милитаризму, — дали привід Секретаріатові Соціалістичного Інтернаціоналу за згодою всіх приналежних до С. І. партій скликати надзвичайну соціалістичну конференцію в Парижі. Ця конференція відбулася 21—25. серпня ц. р. з участю 142 делегатів та приблизно такою ж кількістю „гостей“, делегатів без права голосу. На конференції були делегати соц. дем. партії Великої України — П. Феденко та М. Малашко. Делегати укр. соц. радикальної партії не діставши паспортів і не могли приїхати до Парижа.

Катастрофа, що навістила німецьку демократичну республіку, яка спиралася на співробітництво соціал-демократів та буржуазно-демократичних партій, поширила шок і паніку по всьому світу, якому дала початок більшовицька Москва: мовляв, у сучасну добу природним і нормальним політичним режимом може бути або „диктатура пролетаріату“ на московський зразок, або ж „диктатура буржуазії“ фашистського типу. Комуністи вважають фашистський рух за превентивну війну дряхлого капіталізму проти соціалізму, що наближається до своєї перемоги над капіталістичною анархією. До речі сказати, однодушно з цією „теорією“ уже понад 10 років відомий ідеолог українського фашизму „хорва демократію“, як тінь минулого, як пережиту ідею, якій, мовляв, нема місця в сучасному зударенні світових політичних та господарських потуг. Оскільки цей дефектизм, зневіра в демократичний режим, особливо поширилася в Німеччині після приходу до влади Гітлера, то цілком природно, що учасники соціалістичної конференції в Парижі мусіли спитатися також над цією проблемою, яка має не тільки теоретичний інтерес, але й певне практичне значення.

Проблема, що їх обговорювала Соціалістична Конференція, діляться на такі три головні групи:

- 1) Методи боротьби соціалістичних партій за владу в державі.
- 2) Боротьба проти міжнародного фашизму.
- 3) Боротьба з небезпекою нової світової війни.

Процес за підпал Райхстагу.

У третьому дві розправи за підпал райхстагу обв. Дмитров заперечив начеб у Болгарії засудили його на кару смерті. На це предсідник запитав обвинуваченого. Дмитров признав, що брав участь у болгарських рев. русі, однак претензії на короля Бориса та софійський собор не були ділом комуністів. У 1924. і 1927. рр. обвинувачений був у Москві, потім перенісся до Відня, відки жермував акцією болгарських комуністів. Далі Дмитров визнав, що брав участь у націоналістичному конгресі в Амстердамі. Предсідник аваряв пастухом об стілі і перебив Дмитрова. Дмитров піднесеним голосом каже: „Хай суд віде в моє положення. Місяці сиджу вкупі в кайдани, це свідчить мої моральні терпіння“. Далі визнає обвинувачений, що відмовився в літературної праці. Жінка його вмерла в Москві. Живемо в часах — каже Д. — коли навіть німецький наслідник престолу проголошує себе революціонером. Заперечує, начеб Кохам казав, щоб знищили його документи. Обвинувачений за вчинки болгарської ком. партії бере на себе відповідальність, а німецькі комуністи не має нічого спільного. Обвинувачений противник індивідуального терору. (Предсідник гласно плетучом і четвертий раз напонує обвинуваченого). З обв. Попов і Паневон зазнаючися в Москві. За протокол, зроблений у слідстві не бере відповідальності. В обвинуваченого старається вмовити підпал. (Предсідник владно цистує об стілі і каже: Не несправді!)

Всупереч настроям деяких делегатів з країн диктатури соціалісти з країн старої закоріненої демократії відносили вагу й значіння політичної свободи для розвитку й поступу цілого суспільства. Делегат англійської трудової партії Долтен (Dalton) зосібна підкреснув у своїй промові на конференції, що ні одна країна старої демократії, яку виборили народні маси протягом 19 і попередніх століть, не нахилилась під режимом диктатури. Старі демократичні держави — Англія, Північна Америка, Франція, Швейцарія, Бельгія, Голландія, Данія, Швеція, Норвегія, Фінляндія — всі ці країни лишються з непохитною демократичною конституцією. В цих країнах фашистський рух, як і рух комуністичний не має політичної ролі. Взагалі треба зазначити, що повірі про неминучий упадок демократії під натиском двох полярних сил — більшовизму та фашизму — не має ґрунту в дійсності. Бо коли визнавати фашизм за „попередню війну“ капіталізму проти соціалістичного наступу, то тоді найбільший розвиток фашизму мусів би бути в тих країнах, де соціалісти вже взяли владу в свої руки де-

Вислать жертву на Ювілейний Дар для письменника Богдана Лепкого. П. К. О. ч. 500.986.

ґальним шляхом, на основі загального виборчого права — в Швеції та в Данії або в тих країнах, де можна сподіватися приходу соціалістів до влади у недалекому часі — в Англії та Франції. Але в дійсності в цих країнах фашизму зовсім не чути!

Думки англійського соціалістичного делегата Долтена з приводу німецького фашизму слід навести з тих причин, що англійська трудова партія після поразки на виборах 1931 року переживає період нового зросту, отже можливо, що англійські соціалісти прийдуть знову до влади після найближчих виборів до парламенту.

Долтен підкреснув у своїй промові на конференції в Парижі, що режим Гітлера в Німеччині викликав в Англії „однодушне обурення“. Підчас дебат у парламенті в квітні ц. р. не було ніякої ріжничі поміж посланми консервативної партії та партії соціалістичної в оцінці теперішнього режиму в Німеччині. З приводу плянованої німецьким правительством ревізії мирових договорів Долтен заявив, що в Англії ніхто тепер не хоче й чути про таку ревізію. „Одна англійська газета, — казав Долтен, — написала недавно, що треба Гітлерові дати мирову нагороду Нобеля, бо тільки під його натиском удалося об'єднати всі країни Європи і якраз проти Німеччини!“ З приводу твердженнь комуністичної преси, що ніби нова світова війна неминуча, Долтен проголосив, що англійці готові перешкодити кожній війні в Європі і стоять за організацію мира.

К. В.

Наглий суд у Сокопі.

У суботу обв. Шевчук визнав, що Здрілі був при нападі на Хату Царика, що перешкодив заперечив. Заперечує, начеб належав до організації. Ділав з особистої пімсти.

Свідок ком. Козловський говорив про боротьбу „переворотними“ елементами з Сокопінці.

Прокуратор домагався, щоб обвинувачених покарати для відстрашення від дальших замахів, інспіратором замаху вважає Бучка.

Обор. д-р Хоминський домагався шера, щоб справу передали звичайному суду, і щоб Бучка піддався психіатричним оглядам. Бучко не міг входити зі Шевчуком у змову, бо між ними здавна була ненависть.

Обор. д-р Біляк ствердив, що ця справа не має нічого спільного з переворотною акцією Шибеницями не погодимо політичний проблем. Просить передати справу звичайному суду.

Опісля трибунал пішов на нараду й оголосив присуд на основі якого Ілька Шевчука та Федька Здрілі засудили на досмертну тюрму з утратою горожанських прав. Справу Бучки передали звичайному суду.

Бурлива розправа ОУН. у Тернополі.

Як ми вже повідомляли, в п'ятницю почалася в Тернополі перед судом присяжних розправа ОУН проти Богд. Мушки та тов. за приналежність до ОУН і розжидання летючок.

Всі обвинувачені заперечили, начеб коли-небудь належали до ОУН.

Оборонець д-р Баран поставив внесення яке — як ствердив оборонець — предсідник назвав „брехливою інсинуацією“, що теж втягнули до протоколу.

Д-р Баран поставив внесення виключити предсідника за образу оборони.

На початку суботної розправи предсідник трибуналу оголосив ухвалу II. карного відділу, яким відкинено внесення на виключення предсідника.

Після оголошення повищої ухвали обор. д-р Баран зложив заяву, якою умотивував свою постанову зречення оборони. Підчас вичитування тієї заяви прийшло кілька разів до гострої перепалки між обороною та предсідником і до відбирання голосу поодиноким оборонцям.

До заяви д-ра Барана прилучилися зчери всі інші оборонці. І цим разом доходило до гострих перепалок між обороною та предсідником і до відбирання голосу поодиноким оборонцям.

Трибунал після наради оголосив постанову, якою відложено розправу до найближчої каденції. На д-ра Барана наклали обов'язок покрити кошти 2-денної розправи, а на д-ра Бриковича кару 50 зол. за невідповідну поведінку супроти суду.

ГОСТРА НОТА СРСР ДО ЯПОНІ.

МОСКВА, 24. 9. ПАТ. Відекомісар заордонних справ Сокольников поручив вручити Японії ноту в справі відповідальності Японії за останні події в управі сх.-китайської залізнич. Згідно з вістками, що їх одержав уряд СРСР, манджурський уряд планував небаром арештувати ряд більшовицьких членів тієї управи, щоб зробити більшовицьку колегію управи залізничної непотрібним додатком. „Правда“ а „Ізвестія“ пишуть у цій справі майже в ультимативному тоні та твердять, що аські піжмі висновок Японії, які складають відповідальність на Манджурію, будуть безуспішні.

ЯПОНІЯ СУПРОТИ НОТИ СРСР.

Льондонські часописи повідомляють із То-кіо, що японський уряд прийняв рішуче більшовицьку ноту, в якій уряд СРСР робив відповідальним японський уряд за порушення прав СРСР. на сх.-китайській залізничі.

Зачувати, що Японія в ноті до Москви склала зі себе відповідальність за есент. заняття російського уділу в залізничі Манджурією. Поконують це так, що Манджурія займе російську частину залізничі силою.

КРАДІЖ У ПРЕЗИДЕНТА ПОЛЬЩІ.

Ще 21. серпня злодій закралася до Замку в Варшаві, розбила залізну касу та збрала 22.220 зол., власність управи, призначених на ремонт Замку. Поліція устійнила, що алом зорганізував жозний бюра управи робіт Генр. Яєнський. Возний впустив злодія 19. серпня, коли в Замку були вчорашки та робітники. Злодій асештували.

— Засудили сектанта. У Перелізі (Калушчина) Іван Пристай, реєсмірант із Канади, оснував секту спасителів світа, до якої вербував жінок і дітей. Коли до поліції кілька дівчат тисла закликання про записування, поліція арештувала Пристая. Станіславський суд засудив

— **Вбивство за дівчину.** Перед трибуналом присяжних суддів у Львові станув Василь Зуб з села Піски пов. Львів. Посварившись з Петром Білогорським за дівчину, впад до його хати і вистрілом з рушниці положив його трупом. Трибунал засудив його на 4 і пів року в'язниці.

— **Вибух у копальні.** В сутеринах нафтового концерну „Малопольська“ в Бориславі вибухнув доірник газу. Вибух ранив тяжко інж. Стан. Парашака, службовця Мих. Мошора та робітника Мих. Чайку. В дуже грізному стані відвезли ранених до шпиталю.

— **Невдачний влом.** До громадського уряду в Товмачі добувся вночі злодій і почав нишпорити по кімнатах. Запримітив це поліцей. Маріян Домінік і станув на чатах при виході. Однак злодій зміркував, що його сайдять, і висмикнувся з дому, а коли пустився за ним поліцей, стрілив до нього тричі з револьвера. Тяжко раненого поліцей відставлено до станіславського шпиталю.

— **Втопилися в Дністрі.** В Посаді Горішній (Самбірщина) хотів перебрити Дністер 61-літній А. Тисовський із своєю жінкою Марією. Струя схопила жінку. Ії на рятунок кинувся чоловік, однак обоє втопили.

— **Двічі покарання.** В самбірському суді відбулася розправа проти Вільгельма Тігера, власника самбірської рафінерії, засудженого вже раз на гривну 740 тисяч зол. і 4 роки в'язниці за спіртний зловживання. За неправдиве стягнення урядової пльомби з дверей рафінерії та продажу пива без урядового дозволу, засуджено його додатково на 20 днів арешту і 400 зол. гривни.

— **Службовці-злодії.** В Перемишлі арештували інспектора прикордонної сторожі Ів. Гродинського та підкомісара прикордонної сторожі Фридриха під закидом крадіжкі 20.000 зол. на шкоду держ. скарбу.

— **Вломи в Товмачі.** До громадського уряду в Товмачі вломилися вночі на 19. ч. м. злодії, однак їх сполошено. Постерунковий Маріян Комінік гнав за одним із вломників, який відстрілюючись, ранив його небезпечно. Злодій втік, а поліцей відставлено до шпиталю в Станіславові. Той самої ночі dokonano влому до канцелярії електрики в Товмачі та до бора шкільного інспектора, звідки забрали шадничу книжечку на 1.800 зол.

— **Вбили людового діача.** В Грохові пов. Мелець хтось застрелив Хрущеля, голову місцевого комітету людової партії. Коли Хрущель сидів вчором при столі, читаючи газету, алав крізь вікно стріля, який положив його трупом на місці.

— **Ріжні вістки.** В південно-східній Манджурії шириться пошесть чуми, якої жертвою падають тисячі людей. — Американський аеронавтичний клуб признав польським летунам першу нагороду в балонних змаганнях за часу Гордона Бенета. — 8.000 робітників Вестінгауз Електрик Спрінгфілда в стейті Масачузетс заявили за страйком.

— **Нові діамантові поля.** З Ріо де Жанейро повідомляють, що в долині ріки Понто в провінції Мінас Жерайс відкрито дуже багаті діамантові поля. М. і. добули діамант ваги 2.000 каратів. Щодо величини є це другий на світі діамант після славного „Кулінава“, який знайдено в 1905 р. у Трансвалі.

— **Арештували злодія Ліндбергової дитини.** В Антверпі арештували три особи, підозрілі в викраденні Ліндбергової сина. Люди ці хотіли продати в однім із банків вартісні папери, вартості мільон фунтів. Банк підозрівав походження тих паперів і звернувся до Лондону. Там ствердили, що папери походять з пакету вальорів, які Ліндберг дав бандитам на купівню

сина. Арештовані не хочуть нічого зізнати, бо бояться пімсти гентстерів.

— **Нові сукні.** Чужинна преса вже подає програму найближчої зимової моди. На вечір довгі, плавкі сукні, що закривають черевки, досягаючи до ліктя. Можна їх навіть носити від вечір, на пізньому підвечірковому чаю. Сукня дістає знову хвіст. Ще кілька літ тому ніхто не вірив у це; всі гадали, що короткі вигідні сукні, що відкривали коліна, запанували надовго. Та в деяких париських моделях — вони покищо нечисленні — видно вже спробу надолужити жіночості, що звикло відкривати ноги прозорчастим тюлем, що його додають до нижньої частини довгої сукні. Коли хвіст сукні хвилюється на боки, тоді крізь нього видно ноги.

— **Довкола світа задурно мандрував шість літ німець Осип Попфінгер,** що аж тепер зібрав свої багаті враження в книжці. Німецька преса називає його „королем мандрівників зайцем“. Походить він з околиць Мінхена і вибрався у світ 1927 р. як 17-літній хлопець, маючи в кишені 5 марок 40 фенігів. З цими грошми поїхав він Реном до Кобленці; звідтіля до староримського міста Трієр, до Люксембургу та Бельгії. З Кале поїхав крадькома до Лондону, а Гарвіч до Голандії, де тримали його три дні як шпигуна. Скрізь продавав листівки зі своєю фотографією і надписами, що їде у світ без грошей і просить допомоги йому в цьому. З Марселя, де приймають його як помічника кухара їде він до Альжирі; Альжир, франції, і есп. Марокко та Сенегаль переїзжає на верблюдах, ослах і переходить пішки. Із Сенегалу їде потайки на вантаж. кораблі до півд. Африки, а Капштадту його силоміць відставляють до Конго, де якийсь капітан бере його безплатно на Канарійські острови. Іспанія, Франція, Швейцарія, Австрія, Італія це тільки тимчасові місця його побуту, звідкіля він виїзжає до Палестини, Індії, Афганістану, Персії, Туреччини та Півд. Америки. Скрізь їздить з фотографічним апаратом і книжечкою, де збирає підписи людей, печатки поліційних комісаріятів, війтів, губернаторів, марки і безліч вражень. Нині має 23 літ і обїхав увесь світ без паспортів, віз і грошей.

З листів до Редакції.

„КОМАР“, МАЛПА І П. ОЛ. КОВАЛЕВСЬКИЙ.

Гумористичний часопис „Комар“ (ч. 13 за п. р.) вмістив „Від плота до плота“ вмістив таке:

„Довідаючись і то з певних джерел, що автором статті (в „Ділі“) про волинські справи підписані „Сенекс“ є ніхто інший, а співробітник „Української Ниви“ і член Бе-Бе на Волині. Цей змія, якого свого часу була фотографія в „Комарі“.

А в „Комарі“ була фотографія... малпи, що її раніше (в 1930 р.) вмістив „Укр. Нива“ на кандидата з листи ч. 11 п. К-ського.

Через те, що я не К-ський, то зголошався до редакції „Комар“, признався до псевдоніму „Сенекс“ (імені особисто редакція знає, я також знає й те, що я ніколи співробітником „Укр. Ниви“ не був, не є і не міг бути) та домагався спростування цієї брехні з „девного джерела“. Те, що „Сенекс“ не п. К-ський, ствердив і п. головний редактор „Діла“ телефонічно. Редакція „Комар“ дала мені слово, що брехня буде спростована.

Проте вона досі цього не зробила й слова свого не дотримала. Як це назвати?

Тепер той самий пан, на якого „Укр. Нива“ вмістила фотографію малпи, є п. співробітником. Зрештою, то його справа.

Але ось у ч. 32 „Укр. Ниви“ п. Ол. Ковалевський цитуючи мою статтю в „Ділі“ про занепад етики серед газетирів, пише таке:

„Сенекс...“ пише на сторінках „богоспасаємого“ мітрополітального „Слова“.

Ось до чого люди заохалися. „Комар“ каже, що „Сенекс“ — співробітник „Укр. Ниви“ п. К-ський і що ще в тій самій „Укр. Ниві“, що „Сенекс“ є співробітником мітрополітального „Слова“.

Завжди, що я, співробітник „Діла“ Сенекс, ніколи не був, не є і не міг бути п. К-ським, об'єктом фотографії і співробітником „Укр. Ниви“ та „Слова“, як рійно, будучи членом УНДО, ніколи не був, не є і не міг бути членом Бе-Бе.

Все це є зловинні вигадки, що мають на меті кинути тінь на „Діло“ та на його співробітника Сенекса.

Симптоми занепаду газетирської етики й моральної недуги аж занадто очевидні.

Зенекс.

3 музичного життя.

Концерт В. Тисяка в Станіславові.

Концертний сезон почав у Станіславові концертом В. Тисяка концертом 21. ч. м. На програму ввійшли пісні українських композиторів (Лисенко, Стеніславський, Лоджич, Гайворонський, Кудряк) та оперні арії (Доніцетті, Верді, Пуччіні).

Тисяк належить до співаків, що при гарній голосній прикметі (як барва голосу, голосова техніка) вміють у спілї також музичальну культуру, але прослідуються між іншим в інтерпретації співацьких творів. Тому виступи на сцені настроєні добре слухачі. Заохочення можна мати тільки до укладу програми та частого відпочинку на сцену.

Фортепіанова частина концерту була в руках утінаних філії Муз. Інституту ім. Лисенка п. Т. Лисенко, яка виконала якесь із свого завдання.

Слабша була технічна сторона концерту. Реалізація місця слаба, у тролі ніякої атака про концерт, тому у зблизки на концерті досвід мало.

О. З.

СПОРТ.

УКРАЇНА — ОГНІСКО 4:2 (3:1).

Україна в складі: Бутель І; Олійник, Воробий, Цимбала, Кішля, Бутель ІІ; Липчук, Магоцький, Скрегота, Кальш, Максимів. У другій частині грав Скрегота в обороні, а в нападі Воробий. Україна виграла заслужено. На першій півні вийнявся Скрегота і в нападі у першій частині і в обороні. У другій напад грав сам разом багатьо краще, як на останніх змаганнях, головне Липчук і Магоцький. В допоміжній півні був Цимбала але Бутель ІІ і Кішля також сповняли своє завдання. В обороні побіч Скреготи вийнявся Олійник своєю жертвенністю. Бутель ІІ добрий. Напад чорночорна проваджений вміло Скреготою загрожую часті пороти противника. Вислідом є три голи, які добули Липчук 2 хв. з подання Максимова, у 29 хв. Скрегота з кінця і в 38 хв. чудовим стрілом Магоцький. Огніско добуває ворота у 30 хв. По амні пів у 6 хв. стріляє противник другі ворота, а в 16 хв. четверті ворота для України стріляє Кальш з подання Липчука. Судують добре п. Гавсман.

МИСТЕЦТВА ЛІГІ.

Львів. Погонь — Висла 1:0 (0:0).

СЕДЛЬЦЕ. 22 п. п. — Чорні 2:0 (1:0).

КРАКІВ. Подгуже — Варта 4:1 (1:0).

КАТОВИЦІ. Рух — Краковія 3:1 (0:1).

ВАРШАВА. Л. К. С. — Легія 2:2 (2:1).

ЗА ВХІД ДО ОКРУЖНОЇ ЛІГІ.

Львів. Гасмоней — Ревера 3:1 (1:0).

РЯШІВ. Ресовія — Білий Орел 3:0 (2:0).

РЯШІВ. Ресовія — Білий Орел 1:1 (0:1).

ЗА ВХІД ДО ДЕРЖ. ЛІГІ.

ВАРШАВА. Полонія (Варшава) — Польонія (Перемишль) 3:0 (1:0).

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.
Понеділок, 25. IX. год. 7.30 веч. „Фрай-Ліля Доктор“.
Вікторок, 26. IX. год. 7.30 веч. „Фрай-Ліля Доктор“.

Театр Ріжнородностей.
З причини ремонту нечинний.

Кіна.

АДРІА: „Сірий дім“.
АПОЛЬО: „Історія гріху“ (Ст. Жеромського).
АТЛАНТИК: Філіппа Совкіно: „Турбіна 30.000 ГП“.
КАСІНО: „Ніч у Каїрі“ (Район Наваро).
КОПЕРНИК: „Пригода в Зоо“.
КОЛІСЕЙ: „Прошак із Багдаду“, ревія „Що пані робить вчором“.

МАРУСЕНЬКА: „Пригода в Зоо“.
МІРАЖ: „Образ маетату“ (Ва. Бу-ріана).
МУЗА: „Чемо“.
ПАЛЯС: „Лічка полка“ (Анін Олар).
ПАЛАН: „Симфонія 6-х мінів“, на спе-ці: Цибульський, Власа Бомський.
ПАСАЖ: „Велика клатка“ (Аліта Пейлж Мік-Мік).
СТИЛЕВЕ: „Лявук“ і ревія.
ХИМЕРА з причини реконструкції не-чинне.
УТІХА: „7 пристаней, 7 дівчат“ і ревія.

Закордонне радіо.

Понеділок, 25. вересня 1933.

Братислава (279,3) 18.05 Камер. музика; Львів (389,5) 12.00. 13.25 Музика; Сток-гольм (435,4) 19.45 Еспанська пісня; Рим (441,2) 17.15 Музика, спів; Відень (517,2) 13.55 „Танголер“ оп. Вагнера; Ленінград (557,1) 18.00 „Золото Рену“ оп. Вігнера;

Харків (937,5) 8.30 Музика для дітей, 9.00 Українська музика, 13.50 Рос. і нім. музика; 15.00 Солисти, 16.30 Концерт-естрада для молоді; Москва (720) 17.25 „Евген О-негін“.

Вікторок, 26. вересня 1933.

Франкфурт (259,3) 20.00 „Сестра Ан-джеліка“ оп. Пуччіні; Братислава (279,3) 18.01 Концерт, 19.30 Транс. з театру; Мі-ляно (331,8) 20.30 „Веселий музик“ оп. Лео Фалля; Брно (342,1) 19.20 Піснотки; Білгород (429,7) 19.00 Пісні; Берлін (411,4) 20.00 „Пікова дама“ оп. Чайков-ського; Прага (486,6) 21.00 Концерт А. Дольницького; Відень (117,2) 17.20 Со-листи, 18.31 Ледьські пісні; Будапешт (550,5) 13.30 Нім. музика, 11.00 Арфа; Харків (937,5) 9.00 Труба оркестра, солісти, 13.50 Муз. комедія, 15.00 Сінчкова оркес-тра, солісти, 17.30 Транс. з театру; Мо-сква (424,3) 17.25 „Лі Періколе“ оп. О-фенбаха.

Львівське радіо.

Понеділок, 25. вересня 1933.

7.00—7.55 Ранішня аудіція; 12.05, 12.35 15.00, 15.15, 15.30 Грамофон; 15.35 36-ма бірка; 16.00 Бетовенова квартета; 17.00 Балачка у фр. мові; 17.15 Солисти (скра-пка, спів); 18.15 Німандська битва; 18.35 Легка музика; 19.00 Сторожі моря; 20.00 „Джоконда“ оп. Пончіелі (з грам. ефір); у перерві „Румунська жінка“; 22.45 Спор-тові вістки.

Вікторок, 26. вересня 1933.

7.00—7.55 Ранішня аудіція; 12.05, 12.35 14.55, 15.00, 15.50, 21.00, 22.40 Грамофон; 15.25 Господарський комуніат; 16.00 Лег-ла й танцюва музика; 17.15 Солисти (фор-тепія, спів); 18.15 „На закорі вілхуку скандинавської праці“; 18.35 Польська му-зика; 20.00 Легка музика, піснотки; 21.15 Фортепія; 22.00 Танцюва музика; 22.25 Спортові вістки.